

Kursuseprogramm

Ainekood IFI6049	NIMETUS Intellektuaalne omand ja andmekaitse		
Maht 3 EAP	Kontaktitudide maht: 28	Õppesemester: S	Eksam
Eesmärk:	Aine eesmärk ja kuuluvus: Anda kehtivale õigusele tuginedes ülevaade intellektuaalse omandi (IO) ja andmekaitse olemusest ja nendega seotud õiguse instituutidest ja suundumustest.		
Aine lühikirjeldus: (sh iseseisva töö sisu kirjeldus vastavuses iseseisva töö mahule)	IO mõiste, õiguslikud alused, kehtivus ja liigid. Autoriõigus: autor, teos, õiguste sisu. Autoriõigustega kaasnevad õigused. Andmebaasi tegija õigused. Teoste vaba kasutamine. Linkimine. Tööstusomand: leiutise kaitse, arvutiprogramm kui leiutis. Eesti patendisüsteem, rahvusvaheline patent (PCT, Euroopa patent), USA patent. Tööstusdisain. Kaubamärk, nõuded kaubamärgile. Rahvusvaheline kaubamärk (EL, Madridi süsteem). Domeeninime õiguslik regulatsioon. Ärisaladus, oskusteave, kõlvatu konkurents. IO ja lepinguõigus: lepingute sõlmimise üldpõhimõtted, litsentsilepingud. Vabakasutuse tüüptingimused (erinevad tüüplitsentsid). IO ja tööõigus: töötaja õigused ja tööandja õigused. IO vaidluste lahendamine. Karistusõiguslik regulatsioon. Andmekaitse, infoühiskonna teenus. Kursuse põhiosa koosneb loengutest ja seminaridest. Iseseisva tööna töötavad tudengid läbi õigusakte ja lahendavad kaasuseid.		
Õpiväljundid:	Aine läbinud tudeng oskab hinnata tänapäevases keskkonnas loometöö tulemuste rakendamise õiguslikku külge, orienteeruda litsentsilepingute põhitingimustes, saab aru tellija ja täitja vahelisest õiguste jagamise põhimõtetest ja teab põhilisi andmete töötlemise põhimõtteid.		
Hindamismeetodid:	Kirjalik eksam		
Õppejõud:	Tanel Õunapuu		
Ingliskeelne nimetus:	Intellectual property and data protection		
Eeldusaine:	-		
Kohustuslik kirjandus:	Õigusaktid seminarides käsitletavatele teemade mahus: autoriõiguse seadus, patendiseadus, kasuliku mudeli seadus, kaubamärgiseadus, võlaõigusseadus, isikuandmete kaitse seadus, avaliku teabe seadus, infoühiskonna teenuse seadus.		
Asenduskirjandus:	Portaalid: oami.europa.eu, creativecommons.org, www.epa.ee, www.wipo.org .		

(üliõpilase poolt läbi töötatava kirjanduse loetelu, mis katab ainekursuse loengulist osa)	Eneken Tikk, Ants Nõmper. „Informatsioon ja õigus“ AS Juura 2007 Heiki Pisuke „Autor ja ülikool. Autoriõiguse alused“ Tartu Ülikooli kirjastus 2004 Lawrence Liang. „A Guide To Open Content Licences“ http://www.theartgalleryofknoxville.com/ocl_v1.2.pdf Jaak Ostrat. „Kaitsmata toodang on probleemide allikas. Tööstusomandi ABC. AS Juura 2006 Tanel Õunapuu „Lepingute sõlmimise, täitmise ja lõpetamise põhialused“ TLÜ teadmussiirde keskus 2007 www.tlu.ee/files/arts/1317/lepind9a3a2ecda581c54c648e79344185060.pdf Aleksei Kelli, Priit Lätt, Heiki Pisuke „Intellektuaalse omandi kaasuste kogumik“ Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus 2008 https://kule.kul.ee/avalik/meedia/Autorioigus/IO_kasused.pdf ELi õigusaktide kokkuvõtted 2012 europa.eu/legislation_summaries/internal_market/businesses/intellectual_prope rty/index_en.htm
Õppetöös osalemise ja eksamile/arvestusele pääsemise nõuded	Eksamile pääsemise eeldus positiivsele hindele tehtud iseseisev töö (kaasuse lahendus) ning osalemine enamikul (vähemalt 3) seminaridest. Positiivse tulemuse parandamine on võimalik ainult kokkuleppel õppejõuga õppeaine toimumise semestril ning sellele järgneva semestri eelnädala jooksul, kusjuures arvestatakse viimase soorituse hinnet.
Iseseisva töö nõuded	Iseseisva tööna tuleb lahendada kaasus (juhtumülesanne). Lahendus peab sisaldama probleemi teoreetilist analüüsi ning pakkuma tuginedes õigusaktidele või lepingu tingimustele lahendust.
Eksami hindamiskriteeriumid või arvestuse sooritamiseks vajalik miinimumtase	Teoreetilised teadmised, orienteerumine abimaterjalides ja analüüsioskus. Eksam koosneb 4 üldteoreetilisest küsimusest ja vähemalt ühest kaasusest. Eksami iga osa omab hinde kujunemisel võrdset kaalu. Hinde kujuneb vastavalt TLÜ õppekorralduse eeskirjale (eristav hindamine).
Informatsioon kursuse sisu kohta, kursuse jaotumine teemade kaupa sh kontakttundide ajad	Läbitavad teemad nädalate või loengute kaupa. 06.09.2012 1. Loeng

	IO mõiste, ajalugu, õiguslikud alused, kehtivus ja liigid. 13.09.2012 2. Loeng Autoriõigus: autor, teos, varalised ja mittevaralised õigused. Autoriõigustega kaasnevad õigused. Andmebaasi tegija õigused. 20.09.2012 3. Loeng Tööstusomand: leiutise kaitse, arvutiprogramm kui leiutis. Eesti patendisüsteem, rahvusvaheline patent (PCT, Euroopa patent), USA patent. 27.09.2012 4. Loeng Tööstusdisain. Kaubamärk, rahvusvaheline kaubamärk, nõuded kaubamärgile. Domeeni, ärinime õiguslik regulatsioon. 04.10.2012 5. Loeng Ärisaladus, kõlvatu konkurents. IO ja lepinguõigus: lepingute sõlmimise üldpõhimõtted. 11.10.2012 6. Loeng Litsentsilepingud. Tarkvara rentimine. IO tehingute maksustamine. Vabakasutuse tüüptingimused (Creative Commons, GNU GPL, Public Domain jms). Teoste vaba kasutamine. Arvutiprogrammi vaba kasutamine. Linkimine. 18.10.2012 7. Loeng IO ja tööõigus: töötaja õigused ja tööandja õigused. IO vaidluste lahendamine (kohus, apellatsioonikomisjon) Karistusõiguslik regulatsioon. 01.11.2012 8. Loeng Andmekaitse: isikuandmete kaitse mõisted, andmesubjekti õigused, andmete töötlemise nõuded, õiguste kaitse. 08.11.2012 9. Loeng Infoühiskonna teenus: põhimõisted, spämm, õiguste kaitse. Avalik teave: õigus teabele, teabenõue, selgitustaotlus, juurdepääsu piirangud. 15.11.2012 1. Seminar Kaasused: autor ja tema õigused. Näited Eesti vaidlustest. Tööüleanne käigus loodud teosed.
--	---

	22.11.2012 2. Seminar Kaasused: õiguste üleandmine ja litsentsimine. Näidislepingute analüüs. 29.11.2012 3. Seminar Kaasused: domeen, kaubamärk, ärisaladus. 06.12.2012 4. Seminar Kaasused: tarkvara litsentsid, sh GNU, CC jms litsentsid. 13.12.2012 5. Seminar Kaasused: spämm, isikuandmete töötlemine, juurdepääsupiiranguga teave.
--	---

Õppeainet kureeriv üksus:	Informaatika Instituut
Kursuseprogrammi koostaja	Tanel Õunapuu
Allkiri:	
Kuupäev:	17.8.20